

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 170— L., félévre 95— L.

Egyes szám ára 4— L.

Külföldre egész évre 270— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)

5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

PIROS PÜNKÖSD NAPJÁN.

Irtá: SZABOLGSKA MIHÁLY.

Piros pünkösöd napján,
Szép, suhanó szárnyon:
Szállj át „fehér galamb”,
Szentlélek galambja,
Az egész világon.
Béke legyen szárnyad
Mindenik csapása,
Hogy szív, ha hitetlen,
Lélek békületlen:
— Legyen békessége,
Legyen gyógyulás!

Piros pünkösöd napján,
Mennyei jel képpen,
Ó égi „tüzes nyelv”,
Gyuladj ki felettünk,
S zendülj meg a légben.
Hirdesd ki még egyszer,
Világ hallatára:
Hogy az Eszme ellen,
Az Igazság ellen
Hasetalan a világ
Minden Golgotáját!

termelés nem jövedelmez s hozzáfogott olaj és olaj növények termeléséhez. Szerencsére a Bulgáriának s ez lehetővé teszi, hogy gyapottat, olajfát és más, nálunk nem termesztendő növényeket termeljenek.

Ujabbban mind nagyobb területeket ültetnek szőlővel és gyümölcsfákkal. A gabonatermelés is egészen új utakon járnak a bolgárok, nagyüzemekkel termelik a rizst. Minden növényt megmunkálásban részesítenek és így a rossz föld is szép eredményt érnek el.

Legfontosabb terményük a dohány. Olyan magas minőségben termelik, hogy az egész világ keresi a bolgár dohányt. Évente 3 ezer tonna, tehát csaknem 4 ezer millió lej értékű dohányt szállítanak külföldre.

A világon egyedülálló Bulgária rózsatermeléséről a rózsából rózsavizet készítenek és drágán adják el a külföldnek.

A szorgalmas bolgár nép így dolgozik a fejlődés útján. Szorgalmánál és tudásánál csak becsülete és szerénysége nagyobb. Megdöbben az azzal, hogy országa felveszi a versenyt a nyugateurópai államokkal, dolgozik szorgalmasan, szerényen, a köz érdekében.

Fővárosa Szófia nem nagy, de rendez, tiszta

Bolgár juhászbojtár.

és szép város. Parlamentjében nem meddő viták folynak, hanem országépítő munkát végeznek a bolgár nép képviselői.

Örülhetünk, hogy olyan népet vallhatunk testvéreinknek, mint a bolgár!

Dr. Szász Ferenc.

Ki vallhatja magát magyarnak?

A népszámlálás, amelyet tíz évenként szoktak tartani, nagy jelentőségű eseménye az állampolgárok életének. Ezzel állapítja meg az állam, hogy mennyi embereken, milyen kulturán és erkölcsön élnek.

Fontos az országok népszámlálása azért is, mert a külföld is figyel rája és következtetéseket von le belőle az ország erejére, szövetségi értékeire, jövőre. Ez az utóbbi körülmény miatt az állam, hogy a népszámlálás eredményeit nem csak közlik becsületes pontossággal. A kormány a saját érdekei és céljai szerint gyakran megváltoztatja az igazságot. Ennek az eredménye, hogy az állampolgárok, amely nincs a kormányzat ellenében, elhomályosítva, hamis adatokkal kerülnek a statisztikákba.

Ugyon keservesen tapasztaltuk ennek a céljának az ártalmas voltát az 1927-ik évi népszámlálásnál. Az akkori kormány közegei megváltoztatták a népszámlálást csináltak a kisebbségek rovására, hogy az teljesen használhatatlan bizonyult.

Ez az oka, hogy a mostani kormány nem tudja bejárni a tíz év elmúlását, hanem még ebben az évben új népszámlálást akar rendezni.

Eddig a népszámlálásnál csúszhatték-csavarhatták az igazságot, a név idegen hangzását vehették a szóbanforgó egyén magyarsága ellen, esetleg a vallásából sütötték ki, hogy az illető a román fajhoz tartozik.

Az új törvény mindezekkel szemben megállapítja meg a hovatartozás tekintetében az anyanyelv az irányadó. Ha tehát valaki azt mondja a népszámláló közegnek, hogy az ő anyanyelve magyar, akkor nem hozhatják föl ellene románosan, németesen, vagy tótosan hangzó nevét, nem hivatkozhatnak magyarsága ellen görög vagy zsidó vallására: egyedül az anyanyelvet kell tekinteniök s aszerint megállapítaniök az illető nemzetiségét!

Ez más szóval azt jelenti, hogy anyanyelvének megnevezésével, mindenki maga dönti el, hogy az ország melyik nemzetéhez kíván tartozni.

Ránk szakadt a hetedik csapás!

Néhány héttel ezelőtt irtunk arról, hogy jégverés ellen *biztosítással* kell védekezni. Azt is megírtuk, hogy rosszul számít az a gazda, aki a jégbiztosítási díjon akar takarékoskodni.

Bár megfogadták volna gazdáink tanácsainkat! Nehéz szívvel kell leírunk, hogy az utóbbi napok zivataros időjárása *Udvarhelymegye* és *Marostordamegye* egyes vidékein pusztító jégesőt zúdított a sokat szenvedett gazdák vetéseire, kertjeire. Május legutolsó napjain elpusztultak a kies *Nyikó* vidéki, *Nyárád* menti és *Kisküküllő-völgyi* szarmagyar falvak határai.

Még nem áll tisztán a kép előttünk a kár nagyságáról, mert a részletes híradások hiányának, de az eddigi hírekből is megállapítható, hogy a borzalmas jégverés emberek ezreit tette szerencsétlenné. Az *Udvarhelymegyéből* származó hírek szerint egyes községek határára a jég a réteket is annyira elverte, hogy nem lesz mit kaszálni rajtuk.

A megdöbbentő híradás hatása alatt első sorban is rá kell mutatnunk, hogy a *jégbiztosítás* hasznos voltát nem ok nélkül hirdettük. Aki jégverés ellen biztosított, ha nehéz szívvel is nézi vetéseinek pusztulását, vigasztalja az a tudat, hogy kárát a biztosító intézet megtéríti.

A mai nehéz gazdasági viszonyok között, amikor a gazda alig tudja magát és családját fenntartani az *udvarhelymegyei* és *marostordai* jégverés igazán *hetedik csapást* jelent.

Akárhogy is volt eddig, a mindennapi kenyér kikerült a gazdaságból. Most sok magyar község gabonáját annyira elverte a jég, hogy az aratás és cséplés elmarad, mit lehet enni a gazda és családja? Arra pénze a megélénkődőnek nincs, hogy gabonát vásároljon, mit fog hát tenni?

Felmerül a kérdés, lehet-e még a jégverte gabonatóblákon más növényt termelni? A *kukorica* táblákhoz nem szabad hozzányulni. A kukorica most még fiatal s remélni lehet, hogy kiheveri a jégverést. Bármilyen gyengén is néz ki jégverés után a kukoricavetés, remény lehet arra, hogy kiépül.

A teljesen elvert *kalászos gabonái* sorsa reménytelen! Ha azonban még nem kalásztak és néhány hétig jó, kövér időjárás lesz, sokat javulhatnak. Ha június közepén azt látjuk, hogy a kalászosoktól nem sokat várhatunk, ki kell szántani azokat. Helyükre *kölest* és *mohart* lehet vetni. A *mohar* kitünő takarmányt szolgáltat, a *köles* pedig, mint köleskása étkezésre, szalmája pedig takarmányozásra használható fel. Sajnos *kukoricát*, *krumplit* vetni már nem lehet! Erdély hideg éghajlata alatt nem érnek meg. Ezelőtt néhány héttel még ezeknek vetését ajánlottuk volna. Most legfeljebb a *paszuly* vetésével lehet kísérletet tenni, azt is csak kicsiben, mert ha augusztus és szeptember hónapokban hűvös időjárás lesz, nem érik be.

Ahol a szénatermést is tönkretette a jégverés, sűrűn vetett kukoricát, *csalamádét* kell vetni, ez télire is jól eltehető.

Feltétlenül szükséges, hogy a *kormány* is segítségére siessen a jégverte vidékek lakosságának. A *Magyar Párt* képviselőinek meg kell találniuk a módot, hogy a kormányt a csapás sújtotta vidék felsegélyezésére bírják. Ez a segítség adóelengedéssel és olcsó gabona kiosztásával kell, hogy kezdődjék.

Szerencsétlenül járt magyar testvéreink pedig okuljanak és ezután soha se mulasszák el terményeiket jégverés ellen biztosítani.

**Beszélhetnek ellenséges ügynökök,
mit akarnak!**

**A „Minerva Biztosító“ csak megmarad egyedüli
kisebbségi magyarnak.**

Belpolitikai hírek

Figyelemre méltó levél! Scotus Viator, angol politikus, aki a háború előtt és után Románia legnagyobb pártfogója volt érdekes levelet írt a „Patria” című román újsághoz. A levélben felhívja a román vezető politikusokat a kisebbségi kérdés sürgős rendezésére. Leveleiben megállapítja, hogy az agrárreform nemcsak a magyar birtokosokat tette tönkre, hanem az egyházakon keresztül az egész magyar értelmiségű osztályt is és néha a nemzeti bosszú látszatát költötte. Levelét azal fejezi be, hogy Románia külföldi jóakarói nagy érdeklődéssel várják, hogy Románia életbeléptesse a kisebbségi törvényt. A „Patria” Scotus Viator levélével kapcsolatban közli, hogy a kisebbségi törvényt rövidesen megalkotja a Maniu-kormány.

Magyar képviselők a népért. Mult számunkban ismertettük Dr. Abrudbányai Ede nagyfontosságú felszólalásait a falusi kisgazdák érdekeinek védel-

mére. Hasonló szellemben szólalt fel László Dezső képviselő, aki két interpellációt terjesztett elő. Az egyikben arra kérte a pénzügyminisztert, hogy az állatkvitel megállása miatt nyomorba jutott csikvármegyei lakosságnál az adóbehajtást az összes mezőgazdák és iparosokra nézve őszig függesszék fel. Másik interpellációját az erdélyi hadirokkantak ügyében a hadügyminiszterhez intézte László képviselő. — A hadirokkantak ügye — mondta, — az országban nincs egységesen rendezve. A hadirokkantak között különbséget tesznek, aszerint, hogy a román hadseregben lett rokkant, vagy pedig nem. Annyira megy ez a különbség, hogy a kisebbségi rokkantak egytizedét kapják annak az összegnek, amelyet a román hadseregbe tartozók kapnak. A rokkantság megállapításánál, illetve a felülvizsgálásnál is a kisebbségi rokkantak mindig érzik azt, hogy nem a román hadseregben jutottak ebbe a helyzetbe. Teljesen vak hadirokkantak járandósága havi negyven lej és ennek fizetését is évek óta

beszüntették. A hadirokkantak közötti megkülönböztetést fenntartani nem lehet s rajtuk egyformán kell segíteni. Az 1929-ben hozott törvény a regáli rokkantokról szóló és ezt 1929-ben a beszarábiai terület rokkantaira is kiterjesztették, míg az erdélyi rokkantak ügye máig szünetesen egységesen rendezve. Addig amíg a törvény rendezi az ügyet, kéri, hogy az ország összes rokkantjai egyforma kulcs szerinti megállapított nyugdíjat kapjanak.

Tovább folynak a támadások a Maniu-kormány ellen. A liberális párt állandó támadásai után most a beszarábiai képviselők csoportja is a kormány ellen fordult. A beszarábiai képviselők Pan Halippa elnökletével gyűlést tartottak és elhatározták, hogy több követelésük teljesítését fogják kérni Maniutól. A beszarábiai csoport eljárásának azért lehetnek súlyos következményei, mert a beszarábiai képviselők a Maniu-féle kormányzópárthoz tartoznak. Követeléseik könnyen bomlás idézhetnek elő a párt kebelében.

* HIREK *

Munkatársainknak, olvasóinknak, jóakaró támogatóinknak kellemes pünkösdi ünnepeket kívánunk!

Olcso, szép és értékes könyvek

Az ez évben nagy méretekben megindult jutalomkönyv akcióval kapcsolatban föl hívjuk olvasóink szives figyelmét arra, hogy a Minerva R.-T. kiadásában „Minerva” Népkönyvtár cím alatt nagyon esinos kiállítású, három színű borítéklappal ellátott, rendki-

vül olcsó füzetek jelentek meg. Ezen füzeteket nemcsak külső izléses kiállításuk, hanem belső értékes tartalmuk miatt is a legmelegebben ajánljuk magyar gyermekeink számára jutalomkönyvül már azért is, hogy rendkívül olcsó áruk lehetővé teszi, hogy nagyon sok magyar gyermek juthasson hozzá neki való, megfelelő jó magyar könyvhöz.

Egy-egy füzet ára csak 6 lej. A 15 füzetből álló teljes sorozat ára pedig csak 90 lej.

A „Minerva” Népkönyvtár hat lejes olcsó füzetet a következők:

1. Mesemondó.
2. A fogoly katonája és egyéb verses történetek.
3. Petőfi Sándor verseiből.
4. Attila, a hunok királya.
5. Árpád, Almos fia.
6. Tatárkatonák torkában.
7. Garay János verseiből.
8. Házi kincstár.
9. Bethlehemes játék.
10. Hárceztenger partjai között.
11. Népi dalok.
12. A utolsó golyó.
13. Kisgazda gyapardása baromfi tenyésztéssel.
14. Jakab Ödön verseiből.
15. Nevezzünk.

E füzetek úgy vannak megalkotva, hogy nemcsak a gyermekek, hanem a felnőttek is

is igaz gyönyörűséggel olvashatják, amiért is ismételten a legmelegebben ajánlhatjuk magyar testvéreink figyelmébe. — Megrendelhetők a Minerva Rt.-nél Kolozsvár, Brassai-u. 5. sz.

A hadirokkantak tisztelete Magyarországon. A magyar kultuszminiszter a következő rendeletet intézte az iskolák igazgatóságaihoz: „Önmagát becsüli meg a nemzet, ha lelkes kegyelettel őrzi hősei emlékét és megkülönböztetett tisztelettel adózik fiainak, akik legdrágább kincsüket áldozták a haza oltárán. A hősök emlékét minden nemzet megünnepli, de lerója háláját és elismerését azokkal szemben is, akik testi épségükben megfogva tértek vissza a becsület mezejéről. Dicséret, dicsőség és soha nem évülő hála illeti a haza védelmében megrokkant vitézeket is, akik csonkán, bénán, szemüfényét veszítve járnak közöttünk, élő bizonyosságul arra, hogy áldozatos kötelességüket hiven teljesítették ott, ahol a hazának, legnagyobb szükségére volt. Illő tehát, hogy e derék fiaival szemben a haza és a társadalom, elsősorban pedig az ifjúság is teljesítse kötelességét s megadja nekik mindazt a tiszteletet és különös megbecsülést, mely őket nemes önfeláldozásukért megilleti“.

A Morenii szerencsétlenség. Megemlékeztünk arról, hogy Moreni község mellett hónapok óta ég egy petróleumforrás. Az eddigi oltási kísérletek teljesen eredménytelenek voltak, sőt 13 ember életébe kerültek. Ujabban Vasillie Lazar, mérnök vette át az oltási munkálatok vezetését. A múlt héten annyira jutott az előkészületekkel, hogy hozzáfoghatott a tűz elfojtásához. Dusinszky Nándor dicsőszentmártoni, magyar mérnök előre megjelölte, hogy a Lazar-féle eljá-

rás nem alkalmas a tűz elfojtására, sőt szerencsétlenséget fog előidézni. A jóslat beteljesedett: a morenii oltásnak nagyon szomorú vége lett. A petróleumforrás környékén óriási robbanás keletkezett. A robbanás egy embert megölt, harmincat megsebesített. A petróleumforrás változatlan erővel tovább ég.

Szomorúság Japánban. A régi hagyományokhoz ragaszkodó japán nemzeti közvélemény úgy érzi, hogy a hajó-leszerelési konferencián nem védtek meg eléggé hazájuk érdekeit a japán kormány megbízottjai. Ezért a Londonból hazatért tengerészeti miniszternek egy kést adtak át, mikor partra szállt. Ez azt jelenti, hogy azt kívánják, hogy mint hazája árulója, ölje meg magát. Vágja fel a hasát a késsel. Ezt a japánok harakirinek nevezik s végrehajtása hajdan kötelessége volt az árulónak. A miniszter természetesen nem lett öngyilkos s állandóan rendőrök őrzik merénylet ellen. De egy tengerésztiszt hazafias bánatában önmagán elkövette a harakirit.

Szerencsétlenség Berecken. A nagy esőzésnek a háromszék-megyei Berecken halálos áldozata van. Főríz Mihály gazdálkodót a megáradt patak elragadta. Főríz nem tudott a rohanó áradatból kimenekülni és megfulladt.

Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfejfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a *Ferenc József*-víz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Diákok támadása a bukaresti munkásotthon ellen. A bukaresti munkásotthont 80 diák megtámadta. A kaput be akarták törni, de ez nem sikerült, erre az ablakokat bezúzták. Fél óráig ostromolták az épületet, akkor az időközben telefonon értesített katonaság és csendőrség a helyszínre érkezett és véget vetett a tüntetésnek.

Adóelengedés a pontos adófizetőknek. A pénzügyminiszter javaslatot terjesztett a minisztertanács elé az adók behajtására vonatkozólag. Az új javaslat szerint azok az adófizetők, akik pontosan a lejáratkor megfizetik adójukat, tíz százalékos adóelengedésben részesülnek.

Magyarországon a falvak is villamos világitást kapnak. Magyarországon tervbevették, hogy az összes községeket villamos árammal látják el. A terv megvalósításához már hozzá kezdtek. Hevesmegye minden községében ez évben bevezetik a villamos világitást. Az áramot a salgótarjáni és borsódi közszénbányák erőtelepei szolgáltatják.

Testvérnépek hódolata a magyar hősök emlékének. A budapesti hősök emlékűnnepén a testvér török nemzet kegyeletét Behidj budapesti török követ róttá le, aki a következő feliratu szalaggal ellátott koszorut tette a Hősök Emlékére: „A testvér magyar nemzet hősi halottainak kegyelettel“. Utána a bolgár ügyvivő koszoruzta meg a Hősök Emlékkövét.

Különös szerencsétlenség. Bondár Mihály kávéfőző, Budapesten a József-körúton sétált, eközben valamelyik ház ablakából virágserép esett a fejére. A súlyosan sérült embert a Rókus-kórházba szállították, megmen-teni azonban nem tudták, meghalt.

A NŐ

Mire képes a jó feleség?

Előkelő, gazdag gyáros, ki nemcsak saját zsebének megtömésével, hanem munkásainak anyagi- és lelkijavával is törődött, beszélt el a következőket:

Feltűnt munkásaim között egy derült kedélyű ember, kinek mindenki számára volt egy jó szava, barátságos mosolya. A különféle napi kellemetlenségek sem hozták ki sodrából, mindig megmaradt a maga egyforma vidámságában.

Egy reggel kértem őt, árulja el állandó, derült hangulatának titkát.

— A titkomat? — viszonzá a megszólított — szívesen. Uram, nagy kincset örök én házamban: feleségem a világ egyik legjobb asszonya. Mikor munkába indulok, bátorító szavakkal kísér ki, miközben édes kicsi fiamat nyújtja felém, hogy megcsókoljam. Mikor pedig este fáradtan hazamegyek, barátságos, résztvevő szava, hitvesi csókja fogad. Készen vár a vacsoránk és mindenben azt látom, hogy egész napon át okosan és szorgalmasan dolgozott az én jó feleségem. Ezért oly derűs a lelkem és nem volnék képes soha haragos vagy elégedetlen szót ajkamra venni.

Hasznos tanácsok gazdasszonyoknak.

1. Hogyan kell rozskenyeret készíteni lefőlözött tejjel?

Lapunkban többször írtuk, hogy a lefőlözött tejet kitűnően fel lehet használni kenyérszításkor. Különösen nagy jelentősége van a lefőlözött tejnek a rozskenyér készítésénél, mert a lefőlözött tejben levő tápanyagok megjavítják a rozskenyér minőségét s az olyan értékesé válik, mint a buzakenyér.

A rozskenyeret épen úgy kell elkészíteni, mint az élesztős buzakenyeret, azonban viz helyett lefőlözött tejet használunk a dagasztásnál. Általában egy kiló rozslisztre fél liter lefőlözött tejet szoktak számítani. Az ilyen módon készült

rozskenyér, bár élesztővel és nem kovással készítettük, mégis kellemes, savanykás ízű lesz, mert a lefőlözött tejben levő tejsav baktériumok megsavanyítják a tésztát. Kevés buzaliszt alkalmazása javítja a tésztát és kenyeret.

Az ilyen kenyér nagy jelentősége abban áll, hogy olcsó pénzért a buzakenyérrel egyenlő értékű kenyeret nyerünk.

2. Hogyan akadályozzuk meg a tojás héjának megrepedését főzés alkalmával?

Sok bosszúságot okoz a háziasszonyoknak, hogy a tojások főzés alkalmával meg-megrepednek. A baj rendszeren abból ered, hogy a tojások olyan tyukoktól származnak, amelyek nem kapnak elegendő meszet s ezért tojásaik héja vékony. Ha házilag termelt tojásnál tapasztaljuk ezt, adjunk a tyukoknak porrá tört tojáshegyet vagy patikában vásárolható foszforsavas meszet.

Különböztetve azzal is meg lehet akadályozni a tojás megrepedését, ha főzés alkalmával a vízbe egy kis kanál sót teszünk. A sós vízbe főzött tojások héja rendszeren nem reped meg.

3. Mit lehet még vetni a zöldsárga kertbe?

A korán leszedett zöldsárga helyébe még ezután is lehet hasznos növényeket vetni a kertbe. A letermelt saláta, laboda és borsógyökér fel kell ásni, be kell vetni, hogy ne álljanak majdnem egy évig kihasználatlanul. Ilyenkor még lehet paprikát, paradicsomot palántálni, késői ugorka is vethető a kertbe. Késői zöld paprika szulyra is gondoljunk. Julius elején vethető az őszi és téli retek, július végén, augusztus elején pedig a téli salátára is sor kerülhet.

Ne hagyjunk a konyhakertben egy talpányi földet sem kihasználatlanul!

4. Hogyan védekezzünk a talaj cserepedés ellen?

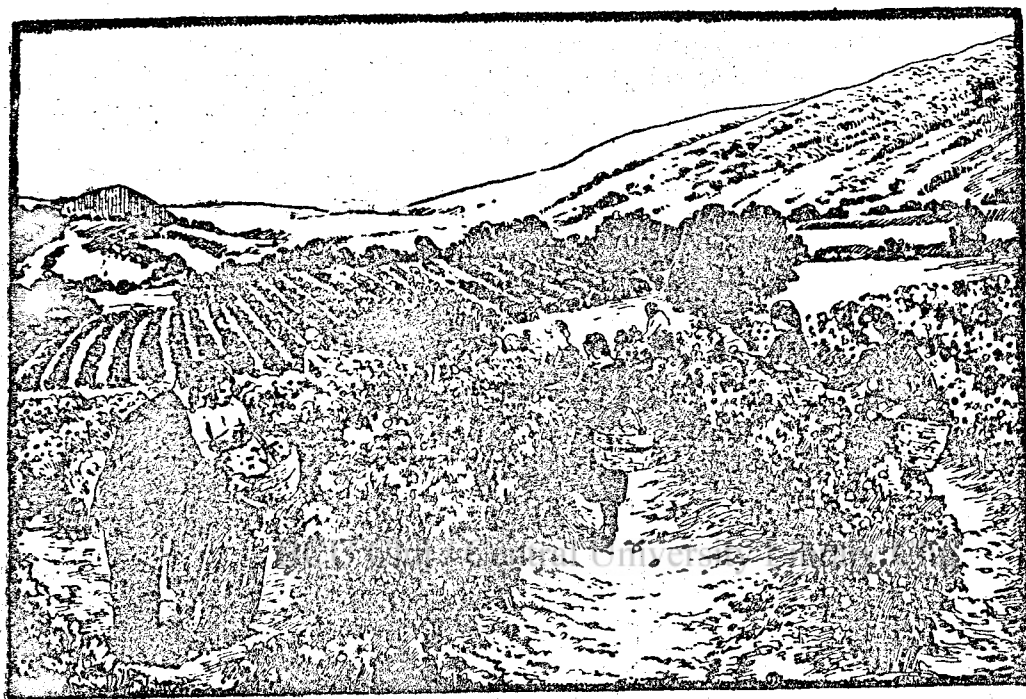
Sok kárt okoz a konyhakertben a talaj cserepedése. Ez ellen a következő módon lehet védekezni. Öntözéskor a locsoló kannát ne tartjuk magasra, hogy a víz ne ömöljön nagy erővel a földre. Jól beválik a cserepedés megakadályozására a következő eljárás. Öntözés után egész talajt, vagy csak a megöntözött palánták töve körüli részt por földdel szórjuk be. A szórt föld megakadályozza a talaj megserepedését és így a gyökerek jól fejlődhetnek.

A rózsá, mint kenyérnövény.

Pünkösöd napja rózsá nélkül nem ünneplenek asszonyok, leányok kezükben virággal mennek templomba. A téli átlomból felébredt kerti virágok bimbói pünkösdre szárba szökkennek és megféslenek. A pünkösdi rózsá édes illata be a templomot és szebbé, diszesebbé teszi a napot.

felkelte előtt kosarakba szedik a kinyitott rózsákat.

De hát mit csinálnak Bulgáriában a rózsával? Rózsáolajat, felséges szagu illatszert párolnak virágaiból. A rózsáolaj a világ legdrágább illatszerei közül való. Egy kiló rózsáolaj elkészítéséhez 100 zsáknyi rózsavirág szükséges. Egy

Rózsaszüret Bulgáriában.

Nálunk a rózsá csak *disz!* Legfeljebb kerest pénzelnek belőle. Nem messze innen azonban a testvér *bolgár* népnél, a rózsá olyan fontos növény, mint nálunk a *buza*.

Az égbe nyúló *Balkán* hegység lábánál Kazanlik mellett a rózsát úgy művelik, mint nálunk a szőlőt. Hosszu csikokban futnak fel a rózsáültetvények a hegyek oldalán, egészen addig ahol már a szikla kibúvik a termő föld alól. A bolgárnak kevés földje van, takarékoskodnia kell a helyvel.

A rózsákat szabályos sorokba a férfiak ültetik, mivelése azonban asszonyok és leányok dolga. Téltre elfedik, mint a szőlőt, nyáron többször kapálják, kártevőktől, állatoktól gondosan védik.

A rózsatermelés legnagyobb gondot kivánó, a legkedvesebb munkája a *rózsá-szüret*. Rózsászüreti idején már reggel 4 órakor a rózsáligetbe mennek a leányok és asszonyok, hogy nap-

kiló rózsáolaj értéke ezért igen nagy, 150 ezer lej. Egy holdnyi jól megművelt rózsáültetvény tulajdonosának évente 14—15 ezer levát, tehát csaknem 20 ezer lejt jövedelmez.

A szorgalmas bolgár népnek Kazanlik vidékén a rózsátermelés tehát fő jövedelmi forrása. De az országnak is fontos terméke a rózsá. A rózsáolaj ugyanis Bulgária legfontosabb kiviteli cikkei közé tartozik s nagyban hozzájárul az ország külkereskedelmi mérlegének javításához. Ez végeredményében az ország közgazdasági életére gyakorol jótékony befolyást s előmozdítja a béke és nyugodt megélhetésnek.

A rózsákeretek művelésével tehát a bolgár nők többet használnak hazájuknak, mint a drága árukkal és gyilkoló szerszámokkal felszerelt hadseregek!

GAZDÁR SZERVEZKEDJETER!

IPAR

Háziiparunk felkészülése a közeledő nyaralási időre.

A Magyar Nép volt a legelső lap, mely programjába vette a népünk kezébe keresetet s ezzel pénztjuttató foglalkoztatásoknak az állandó ismertetését. Az eredmények még e szerény keretek közt is kezdenek már mutatkozni s a rendszeres kiépítésen vidékenként már sok önzetlen kéz fáradozik.

Addig is amíg egy szinte országos szervezetté lehetne az egészét kifejleszteni, igen célszerű volna, ha minden vidéken szétnézve megállapodnánk abban, hogy melyek volnának azok a tárgyak, melyek jellemző népies és iparművészeti formájukkal tényleg megfelelően képviselnék az erdélyi, s főként székelyföldi népipar világszerte ismert művészetet.

Példaként már most felemlítünk egy párat, amelyet nagyon szívesen látnánk az olyan fürdőhelyeinken s városainkban, ahol az idegenek meg szoktak fordulni.

A sepsiszentgyörgyi őszi kiállítás terelte rá igazában figyelmünket a pompás eredeti színezéssel készült valódi, tartós, csiki gyapju szőnyegekre, melyeket, — mint halljuk — a közeledő pünkösdi nagy bucsun Csikszeredában megint látni fogunk. Meg kell egyszer értenünk, hogyha Besszarábiából és Dobrudzsából érdemesnek tartják a mi fürdőinket elárasztani szőnyegekkel, akkor nekünk nemesak anyagi érdekünk, hanem becsületbeli kötelességünk is megmutatni a mi művészetünket. Hisz a hozzánk jött látogatók a mi emléktárgyainkból akarnak magukkal vinni, de ha ilyet nem találnak, akkor bizony megveszik az idehozott idegen tárgyakat is.

Szerephez kell juttatni a háziszőttes és varrottas készítményeinket is, amelyekből igen szép gyűjteményt szintén láttunk az őszi kiállításon (ha jól emlékszem Tusnád, Árkos, Árapatakról).

Jó és praktikus célokat szolgálhatnak a mezőgazdasági szatyrok (kézimunka kosarak megcsinálva, vagy fürdőruha hordozónak stb.).

A korondi taplóipar munkáit, a pompás nyárisapkákat is divatba kell hozni. Ha mi magunk illakók nem ilyet veszünk a gyatra szövetsapkák helyett, akkor hogy várjuk a mi vendégeinktől azoknak a használatát?

Idáig nem igen láttuk kimozdulni nyukból a híres faragványos fatárgyainkig az ezermester magyar kéz csodálatos munkát teremt s a diszítés nagyszerűségét a let még értékesebbé tette. Meg kell egyezni abban már szoknunk, hogy a bevált darabok demes nagy tömegben gyárilag előállítani hely ember mindenben a változatosságot s a világért két egyforma dolgot nem csinálunk. (Ami elég baj a mai világban, amikor még a téren is a többtermelésre kell áttérni, meg akarunk élni.) Az új ötlet termelési fejtörés nem baj, csak arra kell vigyázni, hogy a mindennapi megélhetés legalább a cikkek gyártásával biztosítva legyen!

Nagy szerephez kell jussanak az előállított s szépen diszített fazekasipari cikkek is (Korond, Udvarhely). Mint eddig, az után is keresett portékák lesznek a mai székely szobrásznak, Vass Áronnak is az szobrai.

Nagyobb elismerésre vár a szépen kifejlesztett szalmakalapipar is (Körispatak, Béta), az egy alkalmas ötlettel nyári fürdődivattá lehet tenni.

Egyelőre ezeket kellene az illető helyi vezetőknek felkarolniok s szervezett formában eljuttatniok a vásárló helyekre. Legjobb az illető helyek kereskedőivel megegyezésre s ha másként nem, bizományi üzlet alapján elvinni az árukat. Erkölcsi testületek az ilyen kalmaknak a kikeresésére megfelelőbbek lehetnek, mint maguk a készítőik, akik — mind az erdélyi, mind a magyarországi eseteket — már sokszor megjárták s a bizalmatlanok is lettek! De nem is szabad engedni, hogy a legtöbbszörre járattan látogató atyánkfiai esetleg kapzsi kezekbe kerüljenek. A helyi vezetők helyenként jobban meg tudnák határozni, hogy kiben lehet megbízni s kik alkalmasok, hogy egy ilyen mozgalomban részt vegyenek, amely utóvégre saját maguk számára minden befektetés nélkül is tisztességes hasznot tud biztosítani.

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség.

Marosvásárhelyi kisiparosok

Művelődési mozgalmak

MÜKEDVELŐI ELŐADÁS

Elakozása a forgalmiadó ellen. A marosvásárhelyi iparosok a Magyar Iparos Egylet útján beadványban fordultak az Iparkamara Előnökségéhez, hogy ha forgalmi adójuk elengedése tekintetében nem tud a kamara valamit tenni, be kell, hogy szüntessék munkát.

Az Iparkamara a pénzügyminiszterhez beadványt intézett. Ebben a következőket tárta a miniszter elé.

1. Marosvásárhelyen olyan magas forgalmi adót vetettek, mely felette áll az államadóknak. Míg államadó címen a kisiparosok 8 százalékot fizettek, addig forgalmi adóba, — az állami adó alapját képező — összeg 11 százalékat vetették ki.

2. Az adókiivetéseknél nem tartották tekintetbe az erdélyi különleges viszonyokat s a legnagyobb sérelem az, hogy felelősségekben a fiskusképviselőket ugyanazon személy látja el, aki az első adókiivetésnél szerepelt.

3. Megállapítja az iparkamara, hogy soha ilyen súlyos gazdasági helyzetben nem volt a kisiparosság.

4. A fentiek alapján a kamara teljes forgalmi adó mentességét kér a marosvásárhelyi kisiparosok részére.

MŰSOROS ELŐADÁS KERELŐSZENTPALON. Jól sikerült estélyt rendezett a kerelőszentpáli műkedvelő ifjúság. Előadták a „A falurossza“ című népszínművét. A szereplők kitűnően alakították szerepeiket. Szerepeltek: Kis József, Magyar Anuska, Kiss Mihály, Antal Irmuska, Antal Ferenc, Kis Józsefné, Bartl Aladár, Kiss István, Geréb István, Kis Ferenc, Illyés Ferenc, Illyés Ferencné, Szakács Annus, Szabó Erzsi, Nagy Ferenc, Szakács István és Gál István.

ESTÉLY MEZŐVERESEGYHAZAN. Erkölcsileg és anyagiilag jól sikerült estélyt rendezett a mezőverese gyházai ifjúság Kovács Anna tanítónő vezetésével. Előadták Tömörkényi István: *Analfabéta tanfolyam* és *Csendes Juli* című darabjait. Szerepekben kiválóak voltak: Vajda Lajos, Orbán Péter, Vajda Árpád, Vajda Dani, Vajda Jenő, Orbán István, Orbán János G., Orbán János Orbán István, Orbán István, Vajda István, Orbán Péterné, Vajda Biri, Pálfi Márton.

JÓTÉKONYCELU ELŐADÁS MONÓBAN. A monói református ifjúság műkedvelő előadást rendezett. Színrre került Abonyi Lajosnak „A betyár kendője“ c. népszínműve. A szereplők igen jól játszottak. Vicsai Mihály, Budai István, Vicsai János, György István, Nagy Róza, Lakatos Róza, Gergely Mari kitűnő alakítást nyújtottak. Az elismerést és dicséretet Járay Ibolya ref. tanítónő érdemli, aki heteken át fáradozott egyedül, a szindarab betanításával.

SZINIELŐADÁS SÁRKÖZÖN. A sárközi ref. énekkar színelőadással egybekötött táncmulatságot rendezett. Színrre került *A betyár kendője* című népszínmű. A szereplők az énekkar ifjú tagjai voltak s helyüket dicsőretre méltón megállották. Közreműködtek még Kurpé Sámuel énekkari elnök, Tóth Gyula egyh. gondnok és Málnássy Ferdinánd karvezető. A betanítás nehéz munkáját a karvezető végezte oly sikerrel, hogy a darab előadását meg fogják ismételni.

EGRIBEN. Az egri ifjúsági egyesület előző években megkezdett kulturmunkáját folytatva, folyó évi április 21-én — husvét másodnapján — a *Sárga csikó* c. népszínműnek jól sikerült előadásával aratott szép anyagi és erkölcsi sikert. Szerepeltek a darabban: Papp István, Szász Erzsébet, Borbély János, Papp Erzsébet, Rajti József, Décsé Ferenc, Török Pál, Simon Bálint, Oroszi Kálmán, Szabó Gyurka, Váradi Gyula, Karikás Ferenc, Fazekas Imre, Papp Antal, Borbély Eszter, Török Piroska, Váradi Emilia, Tasnádi András, Kósa Károly, Dolhai Endre, Fazekas György, Simon Imre, Csatári Ilona és Rajti Sándor, akik mindnyájan műkedvelőknél szokatlan ügyességgel feleltek meg feladatuknak és méltó dicséretet érdemelnek. Külön elismerés illeti Décsé Ferencet, ki az összes szükséges díszleteket maga festette s a színpadot izlésesen összeállította. Az előadást táncmulatság követte; a tiszta jövedelem részben a Magyar Párt vármegyei tagozata, részben a helybeli református egyház javára fordított.

**Kolozsvári
Takarékpénztár és
Hitelbank Részv.-Társ.**

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főter) 7.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhelyen Nagyváradon és Temesváron.

Saját tőkéi 143 millió lei.

Affiliált intézetei:

Torda-aranyos várm. Tak.-pénztár Rt. Torda, Alsófehérvárm. Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Nagyenyed, Udvarhelym. Tak.-pénztár Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászregenyvidéki T.-pénztár Rt. Szászregén, Szamosújvári Hitelbank Rt. Sz.-ujváron, és Népbank Rt. Bánffyhyunadon.

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez.

Engedélyezett devizahely. Aruraktár a vasút mellett. Betéteket elfogad.

VALUTA

Kolozsvár, 1930. június 4.

1 dollár	168 20 lei
1 font sterling	810 —
1 svájci frank	32 61
1 francia frank	6 64
1 erany márka	40 27
1 lira	8 86
1 dinár	2 99
1 cseh korona	5 —
1 osztrák schilling	23 80
1 magyar pengő	29.47

IFJUSÁG

MINT A TENGER...

Zöld a termés: mint a hullám
fodrozódik szél alatt,
majd szélcsendben elcsitulván,
türi, hogy érlelje nap.

Ring a termés, mint a tenger
véghetetlen s nem beszél;
kémeleli a gazdaember,
merről s honnan fú a szél.

Kémeleli a gazdaember,
hol napot vár, hol esőt;
így kémeleli este, reggel
ezer éve az időt.

Szegedi István.

Magyar hősök harca a törökök ellen.

A magyar nemzet dicső múltjának ismertetését folytatjuk. — Mult alkalommal elmondottuk, hogy a törökök ellen milyen hősiességet tanúsítottak Drégely várának magyar vitézei. Most ennek a hősi korszaknak egyik legdicsőbb emlékéét, Eger várának ostromát mondjuk el, amely 1552-ben szeptember 11-ike és október 18-ika között viharzott le.

Nagy volt Eger vára, jól megerősített, 2500 magyar vitézből állott az őrsége, de legnagyobb erőssége Dobó István, a hős kapitány volt.

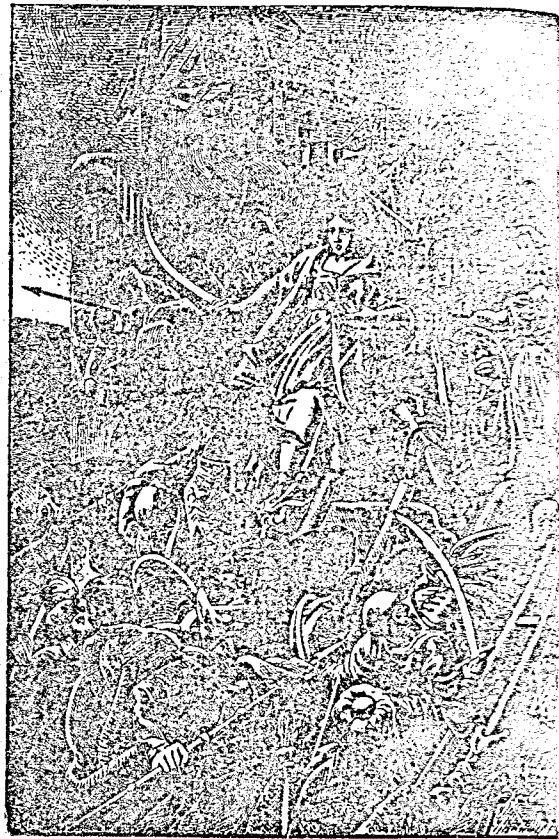
A kapitány mellett két vitéz hadnagy: Bornemissza Gergely és Mecskői István buzgólkodtak, hogy méltóképen fogadják a törököt.

Összehordtak jó előre eleséget bőven, megtöltötték a puszkaporos tornyot s fegyver híjával sem voltak.

— Hadd jöjjön a török! — így biztatta vitézeit Dobó.

Jött is két nagy sereg. Egyiket Ali vezette, drégelyi győző, másikat Ahmed, aki Temesvárat vette el Losonczy Istvántól. Ali is győzelméről jött, Ahmed is. Az egyesült sereg nagy hetykén nézett fel az egri várra és már ott látta képzeletben a török lófarkat.

Büszke üzenettel ment fel a várba a török követ:

Eger ostroma.

— Add fel a várat, Dobó István, ha keves az életed, ezt izeni Ali, a budai basa.

Dobó István pedig egy koporsót tüzetelt ki a vár falára, hogy abból olvassa ki a török vezér a feleletet, mert a török követ került a vár börtönébe.

Azt jelentette a koporsó, hogy Dobó István és az őrség élve nem hagyja el Eger város utolsó csepp vérig oltalmazza.

A török hozzá látott a vár ostromához. Sokszor próbálták már, volt elég ügyességük. Az ágyuk szünet nélkül ropogtak, égő bombaszálldostak a levegőben, mintha egy-egy lángborult madár lett volna mindenik. Roham utáni roham, török hátán török kapaszkodott felé. A fal omlott, iszonyú rések keletkeztek. A talpon volt az őrség éjjel-nappal. Emberfelet megerőltetéssel dolgoztak. Bornemissza gyújtotta a tűzszerszámokat s azokkal iszonyú pusztítást vitt véghez az ostromlók soraiban.

Dobó ott volt mindenütt, hol újabb kitérésre kellett buzdítani a katonákat. A holt fáradtakat pihent erőkkkel váltotta fel, a falon lőtt réseket éjjel, fáklya világa mellett rakatta. Szigorú volt és fáradságot nem ismerő akín észrevette, hogy a védelembe behatolók korán ártalmatlanná tette. Parancsot adott...

hogy az olyan katona, aki a töröktől levelet fogad el s a vezérnek át nem adja vagy meg nem semmisíti: halállal lakol.

Mikor a török basa két heti ostrom után újabb követet küldött levéllel Dobóhoz, kettéhasította az írást, felével betömte száját a követnek, hogy szóhoz se jutva, kitakarodjék a várból.

Nőttön-nőtt a veszély. Omladoztak a falak, fogyott a várvédők száma. Egy török tűzgolyó felrobbantotta a puskaporos tornyot s az iszonyú dördüléssel a levegőbe röpült. Sok épület összeomlott, sokat emésztett meg a tűz és az emberélet fogyott... napról-napra fogyott.

Dobó István még sem akart elcsüggedni. Ha a férfiú kevés, kipótolja a nő.

Ime az egri asszonyok, egri leányok egy-egy hőssé válnak. Férjeik oldala mellett harcolnak a várfalon. Forró vizet, lúgot, égő szuroksóvát, köveket zúdítanak a várfalára kapaszkodó törökökre. Recsegve törnek szét a létrák, leforrázott, szurokkal leöntött égő törökök rohannak alá, magukkal rántva egész tömegeket.

Iszonyú a pusztulás, végső a küzdelem.

Ali tajtékzik dühében. Korbáccsal kergeti vissza a hátrálókat, de nincs emberi hatalom, ami az eltorzított, leforrázott, megégetett törököket visszatérítse.

A gyöngye leányt vérengző harcossá, a vértől irtózó anyákat a boszú angyalaivá avatta a küzdelem. Hazájuk és legdrágább kincsök: férjük, fiúk, völegényeik forogtak kockán.

Ilyen ostromban nem volt része sem előbb, sem utóbb a töröknek.

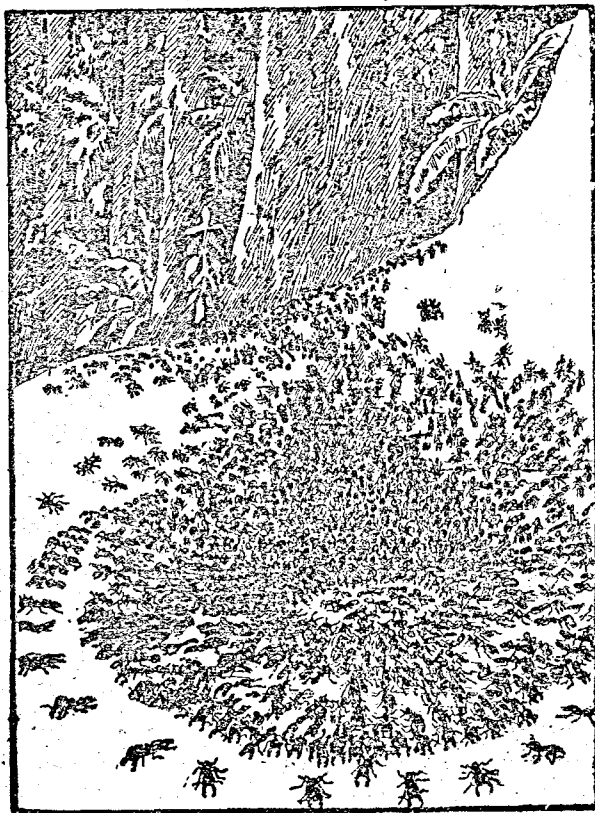
Megszégyenülve, tönkretéve kellett ott hagyniok az elkeseredett basáknak Eger várát.

Megrongálva, de szabadon állott az és az egész magyar hazát bejárta Dobó Istvánnak és az egri nőknek dicsősége. Ezentúl közmondássá vált hazaszerte: „Kivívta az egri nevet“. Arról mondták, aki nagy és vitéz dolgot cselekedett.

Gaal Mózes

A hangyák katonasága.

A forró égöv állatai között nem a legnagyobbak és leghatalmasabbak a csodálatra méltóak! Az oroszán és clefánt crejét első pillantásra meg lehet állapítani, de ki hinné az apró hangyákról, hogy kitűnően szervezett hadseregük segítségével a legerősebbet is legyőzik?

Haditanács.

Afrika, India és Amerika forró égövi részein élnek a vándorhangyák. Ezek a hangyák, mint általában minden hangya fajta, nagyon fejlett társadalmi szervezetben élnek. A vándorhangyák egyik legszorgalmasabb társadalmi szervezetét a honvédelmi csapatok alkotják. A vándorhangyáknak ugyanis jól szervezett katonasága, hadserege van. Ez a hadsereg vigyáz a hangyaállam biztonságára, ha pedig szükséges, támadó háborút visel az ellenséggel szemben.

Vándorhangyák támadása egy mérges kígyó ellen.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

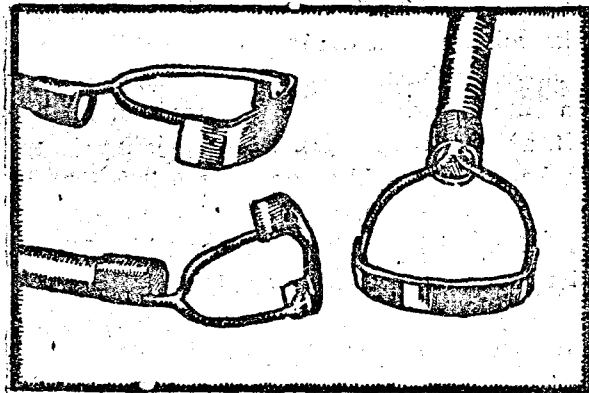
Hogyan lehet egyszerű „Rapid“ kapát készíteni?

Szentannay Sámuelnek a „rapid“ kapáról szóló cikke olvasóink körében általános figyelmet keltett. Többen értesítették a szerkesztőséget, hogy a Szentannay által ismertetett kapát el fogják készíttetni.

A „rapid“ kapa mintájára egy német birtokos ujabban egészen egyszerű kapát szerkesztett: Ennek a kapának a „rapid“ kapa összes kiváló tulajdonságai mellett az a nagy előnye, hogy jó formán semmibe sem kerül és otthon is egy kis ügyességgel könnyen elkészíthető. A kapa egy nyélbe erősíthető villából és az erre felszerelt kapáló lapból áll. A képen jól látszik a kapa szerkezete.

A kapáló lemezt kitűnően el lehet készíteni egy használt szalagfűrész lapjából, vagy valamilyen más vékony acél lemezből.

A méreteket mindenki tetszése szerint szabja meg. Kukorica, répa kapálásra a kapáló lemez 20–25 centiméter hosszú lehet. Kerti kapánál

Házilag készíthető „Rapid“ kapa.

kisebb méretet kell venni. A lemeztartó villát másfél-két centiméter vastag gömbölyű vasból lehet elkészíteni.

A német gazda egyszerű „rapid“ kapáját olvasóink figyelmébe ajánljuk. Jó volna, ha minél többen kipróbálnák és az eredményről értesítenének bennünket.

A kilencedik csapás.

A „Magyar Nép“ 1930 év május hó 3-iki számában, „A nyolcadik csapás“ címmel, a sáskajárás veszedelmével foglalkozik.

A „Magyar Nép“ cikke megnyugtató, hogy a sáskák pusztítása a mi éghajlati és földrajzi viszonyaink között nyolcadik csapássá soha sem válhatik.

Mindenesetre irtózatos és veszedelmes lehet ez a bibliai nyolcadik csapás, de én úgy vagyok vele, mint a beteg, ki az általa szeretett és meg szokott orvos orvosságától meggyógyul — megnyugszom a „Magyar Nép“ fenti biztatásában s cseppet sem aggaszt a sáskajárás veszedelme.

Ellenben a „Magyar Nép“ által eddig még nem ismert „kilencedik csapás“ ellen szeretnék az erdélyi magyar nép számára a magyar lapokkal s különösen a mi szeretett kedves kis lapunkkal egy kis biztatást, orvosságot kapni, az irtózatban növekvő és minket maholnap elsepréssel fenyegető kilencedik csapás, — magyarul a mar-

zsinánjárás veszedelmével szemben.

Marzsinánoknak nevezik ugyanis azokat a szebeni és fogarasi havasokban lakó juhtulajdonosokat, kik nagyobb számu juhtenyésztéssel foglalkoznak, s a kik juhnyájukat, nemcsak most, hanem a régi világban is, itt Erdély közepébe, enyhébb éghajlat alá szokták hozni legeltetni.

A régi világban egyes nagybirtokosok kiadták birtokaikat szeptembertől, május hó 1-ig legeltetés végett ezeknek, mert a csekély haszonbér mellett a trágyázás, akkor még mikor műtrágya gyártás nálunk egyáltalán nem volt, vagy legalább is gyermekkorát élte, látszólag haszonnal járt. S e mellett akkor a tulajdon szentsége és a törvények iránti feltétlen tisztelet is határt szabott a marzsinánok tulkapásainak. De ma más-képen áll a dolog, ma már igazi veszedelemmé kezd válni!

Ma már alig van Erdélynek faluja, hol 1—2

ilyen marzsinán fel nem ütötte volna tanyáját s ha már talált egy akkora helyet, hol ő és nyája fekvé megfér, akkor az övé a határ. Igen, az övé a határ, mert nappal juhostól alszik, a vezér pedig szemle utra megy, s az éj beálltával a már kikémlt terepen utrakél és nem is egy, de két határt is összejárva, amit utjában talál, mindent tönkretesz. Nincs előttük szent semmi, legelő, rét, őszvetés, nincs törvény és nincs tulajdonszentség. S ha mindezeknek dacára Isten kegyelméből és a tulajdonosoknak egész télen át riadó szolgáltatásban állása mellett valami a termésből megmaradt, akkor jön a május, mikor a juhnyáj utrakél, kezd a havasokba vonulni s a 300—500 kilométeres országot mentén 400—1000 darab juhból álló nyájjal és egész kis ménest kitevő lovaival mindent legázol és porrá tesz.

Tisztelettel kérdem a régi világból való földbirtokos urakat, kik földjüket így, ezuton kívánták javítani, hogy mennyi áldást hozott nekünk az így feljavított föld, s mennyi vár reánk, ha az agrárreform után megmaradt magyar, most már kisbirtokoknak csak a munkája, kinja, adója a miénk, a haszon pedig a marzsinánoké?

Szerkesztő urat pedig kérem, hogy nemcsak a „nyolcadik“ de e „kilencedik“ és legnagyobb veszedelemmel szemben is nyugtasson meg. Nyugtasson meg, hogy van orvosság, meg fog minket menteni e veszedelmes csapástól, mert az egyiptomihoz hasonló hatósági intézkedést aligha várhatunk.

(Aranyosszék.)

G. D.

Szép gyümölcstermés ígérkezik Máramarosban. Máramarosban régóta nem volt annyi virág a fákon, mint idén. Különösen az almafák annyira tele voltak rakva virággal, hogy a virágoktól nem látszottak a fák levelei. A máramarosi gyümölcs termelők óriási termésre számítanak, mert a bimbók egészségesek és épek. A rügyfuró bogár által okozott kár az idén nagyon kicsi.

Védekezzünk a lisztharmat és vánkös penész ellen! Szőlőinkben, gyümölcsöseinkben a nedves időjárás miatt különös gondot kell fordítanunk a betegségek elleni védekezés helyes keresztülvitelére. Különösen a lisztharmat tehet nagy kárt a szőlőkben és a vánkös penész a gyümölcsösökben. Ezek ellen legjobban bevált a Chinoia gyár által készített „Sulfarol“. Használjunk tehát lisztharmat ellen „Sulfarol“, hogy szőlő és gyümölcstermésünk ne menjen tönkrel.

P I A C

Piaci árak Nagyváradon.

Gabonaárak: Buza 450—470, rozs 230—250, árpa 230—240, zab 230—240, kukorica 250—260, zabos búkköny 550, lóhere 1600, lucerna 2400, napraforgó 570, kendermag 200, burgonya 40—50, korpa 120, olajpogácsa 240, fehér paszuly 700, tarka paszuj 500 lej métermázsánként.

Takarmánypiac: Réti széna 100—120, here-lucerna 120—140, búkkönyszéna 80—100, szalma 50, takarmányrépa 45 lej métermázsánként.

Szarvasmarha: Fejős tehén 6—8 ezer, jármos ökör 18—20 ezer, gyengeminőségű vágó tehén és ökör kgr.-ja 13—15, jobbminőségű vágómarha 14—16, elsőrendű hizott jószág 16—18, szopós borju 16—20 lej kgr.-ként.

Lóvásár: Igásló 6—9 ezer, kocsiló 8—9 ezer, hátszó 10—12 ezer lej.

Sertésvásár: Könnyű sertés 80 kgr. sulyig 34—36, nehéz sertés 100—150 kgr. sulyban 36—38, prima sertés 39 lej kgr.-ként.

Villamos szerelési vállalat

Készít, javít
mindenféle villamos
berendezéseket, dynamót,
motort, vasalót, rezsol,
telefon, rádiót.

Cluj-Kolozsvár, Kornis-utca 8. (Jvár.)

Akkumulátorok azonnali töltése!

Gazdák, szervezkedjétek!

Kérjen elismerő nyilatkozatot és árajánlatot erről a szabadalmazott

„RÓZSA“

gereblyéről.

Romániai vezérképviselőt:

„SATURNUS“ Keresk. Vállalat

Sfl. - Gheorghe — Sepsiszentgyörgy

MULATTATÓ

MIKOR ITT-OTT MUZSIKALNAK.

Mikor itt-ott muzsikálnak,
 Most is sokszor kedvem támad
 Egy szép leányt átölelni
 S vele vígan táncra kelni
 Önfelédten,
 A hogy' hajdanába' tettem!

Hanem aztán elgondolom:
 Mégis tiltja az én korom!
 Ha már deres fővel járok,
 Úgyse szeretnek a lányok.
 Öreg úrnak
 Táncéért nem bolondulnak!

Míg a vérem egyre csábit,
 S vágyammal az ész vitázik:
 Elöttem intő példának
 Az okos, a bölcs fák állnak,
 Azok, kiktől
 Tanulhatni mindeniktől.

Ók, a míg dús koronájok
 Üde zöldben borul rájok,
 Ha csak nességintnek a szelek,
 Tüstént táncra mennek velek
 S órák hosszat
 Rengedeznek, ringadoznak.

De mihelyt az ősz sarlója
 Újjá díszők letarolja:
 Mind leteszi táncos kedvét,
 S holmi gyengébb, holmi lengébb
 Fuvallatra
 Meg se mozdul a kopasz fa.

Jakab Ödön.

Pénz, mint alkalmas nyomtaték.

Régen történt, amikor a mozdony gőze és
 a forró gáza nem vitte az embert percek alatt
 a vidékekre. (Öreg hagyományok szerint né-
 pek akkor is tudtak gyorsan utazni seprü-
 nyekkel, de ezt az ősi közlekedési eszközt a
 gőz és a gáz rendre kiszorította a forga-
 tás.)

Akkor testileg-lelkileg rá kellett készülni
 az utazásra. Lovat kellett vasaltatni, kereket
 zsírozni, láncokat szemeztetni, hámot zsírral,
 a hajjal megkenni.

Aztán a lelket is gyakorolni kellett ama ve-
 szedelmek és véletlen változások elviselésére,
 amelyek az uton érthették az embert. Az imád-
 ságos könyvekben külön fohászok voltak
 erre a célra „utazás előtt“ címen.

Nem is indult el akkor minden dib-dáb
 ember nagy utra! De aki elindult, köteles-
 ségének tartotta, hogy az otthonülő jámbor
 keresztények számára is megvásárolja a kü-
 lönféle fűszerszámokat, festékeket, orvosságo-
 kat, bőröket, posztókat, pántlikákat, gombo-
 kat. Nagy becsületet, sok hálát és kedvessé-
 get szerezhettek magának uti szolgálatával az
 ügyes ember.

Ilyen szolgálatra való, hasznos ember volt,
 java életében Buzogány István uram, a kadá-
 csi tanítómester. Minden esztendőben egyszer-
 kétszer kiszekerezett Kolozsvárra leányának,
 Erzsébetnek látására, akinek férje a guber-
 numot szolgálta pennájával illő tisztességben.

Buzogány uramat rengeteg megbizással
 halmozták el hivei egy-egy elutazás előtt.

Már pedig ami tulongul van, abból min-
 dig baj származik.

Buzogány uram is meg-megvétette, hogy
 kinek miről kell számbot adnia hazatértekor.
 Festéket hozott annak, aki szerezendióra
 adott megbizást, paszomántot annak, aki med-
 vezsirt rendelt fagyos tagjaira, kékkövet an-
 nak, aki gyertyabélnek szükségét akarta or-
 vosoltatni vele.

Jegyzéket kezdett vezetni a népek kíván-
 ságairól, de az sem óvta meg tökéletesen a vét-
 ségektől. Egyik a mennyiség feljegyzésében
 talált hibát, a másik a portéka minőségét ócsá-
 roltta utólag.

— Modizomadta, hát ezen változtatni
 fogok! — mondotta. — Ezután majd ti ir-
 játok föl egy cédulára, hogy mi kell, mennyi
 kell, milyen kell? Majd a cédulátok szerint
 elégítlek ki, reám ugyan nem gáncoskodtok
 utólag.

Ugy is lett, azután mindenki maga irt
 cédulát megbizásairól. Ezzel a baj csökkent,
 de nem szűnt meg teljesen. Éppen a legna-
 gyobb baj maradt orvosolatlan.

Ez pedig abban állott, hogy cédulát
 ugyan mindenki hozott, de pénzt a vásár-
 lásra nagyon sokan nem hoztak. Hiszen ha
 a portéka átvételekor megfizették volna Bu-
 zogány uram előlegezett költségét! De az áf-
 vételkor is ilyen, meg olyan mentségekkel ál-
 lottak elé, erre meg arra az időre halasztot-

ták a fizetést. Nagy bosszuságokat szült ez a tanítómaster számára, pénze szakadt oda, vagy haragot gyűjtött fejére az adósság emlegetésével.

— Mordizomadta, hát ezen is segíteni kell! — fontolgatta megint busultában. — Senki megbizását el nem fogadom ezután, ha a pénzt előre ki nem fizeti. Pénz beszél . . . biz én nem fizetek rá a magam szolgálatára.

De hogyan vezesse rá hiveit a pénznek idejében való leróvására? Kényes ügy, tapintatát kíván!

No de nem azért volt ő tanult, jártas-költés, agyas tanítómaster, hogy föl ne tudta volna adni a leckét a jámboroknak.

A következő uti alkalommal tehát — szelős, nyárvégi napon — így szólt a gyülekezetnek, amely indulására várakozva töltötte meg udvarát.

— Még egy óra is beletelik, amig elkészülök az utra. Addig tehát ne töltsétek itt az időt haszontalanul. Itt van ez a lóca, rakjátok le rája szép sorjában céduláitokat, aztán egy óra múlva jöjjetek vissza, akkor kinek-kinek ügyét számba veszem.

A hivek úgy cselekedtek: egyik letette a cédulát és lenyomtatta a vásárláshoz szükséges pénzzel, a másik — nem hozván pénzt — csak a cédulát helyezte a lócára.

Egy óra múlva tehát megint az udvarra gyültek az ügyes-bajos emberek.

Buzogány István odalépett a lócához és számbavette a cédulákat. Kinek-kinek nevét szőlitotta a cédulák szerint.

Hát a végén egész csomó ember zudul föl, hogy így, meg úgy, az ők nevét miért nem említi Buzogány uram?

— Nyilván a ti cédulátok nem volt itt a többi között! — felelte a tanítómaster.

— Már hogylene lett volna! — méltatlankodtak az érdekeltek. — Magunk tettük le a sorba tulajdon kezünkkel!

— Az a kérdés, hogy lenyomtattátok-e pénzzel?

— Nem . . . én sem . . . én sem! . . . — hangzottak a válaszok.

— No, ha nem nyomtattátok le pénzzel, akkor nem lehet kétség cédulátok sorsa felől! Akkor nem történhetett egyéb, mint hogy a szél szárnyára kapta a lenge papirosat és elrepítette a lócáról. Látjátok, látjátok! Más-
kor pénzzel nyomtassátok le a cédulát, akkor nem viszi el a szél. Ez a tanulság, atyámfiain!

Igy szólt a tanítómaster, aztán szőpattant, lovai közé vágott és ott hagyta a borokat a tanulással. Alkalmasint tanult a leckéből.

ÁLDÁS,

*Aldás, a mennyei áldás
Jön fentről a földre,
Bő esőt küld a jó Isten
Száraz göröngyökre.*

*Van még Nála más eső is,
Kemény szívnek való,
Hogyha eljutna hozzánk is,
Az volna nekünk jó.*

*Nyisd meg az ég csatornáit,
Jóságos Istenem,
Puhítsd a föld göröngyeit
S puhítsd meg a szívem.*

Molnár Károly

Mentsük meg a mult emlékeit!

Ifj. Köblössy Béla azonos című s a Magyar Nép május 3-iki számában megjelent cikkében a szerkesztőség szives engedelméből és közreműködéséből az alábbi utbaigazító magyarázatokat közli.

A régészeti beccsel bíró leletek előfordulásának helyének és körülményeinek megfigyelésére a legfontosabb követelményeknek. Mit kell figyelembe venni? 1. Tudnom kell, hogy melyik helyen, melyik községben, a község milyen részében került felszínre. 2. Meg kell figyelni, hogy milyen körülmények között bukkantak a földből az illető tárgyak. Az egyik helyen fogom tapasztalni, hogy rengeteg a emberi csont, égett föld, hamu, szén. Ilyenkor meg kell figyelni, hogy teleppel, hajdani faluval van-e kapcsolat. Máskor azt fogom tapasztalni, hogy a földön emberi csontok mellől bukkantak ki. Itt meg kell figyelni, hogy hol van a temető. Ennek korát a csontvárosokból lehet levő u. n. sirmellékletek mondják meg. Meg kell figyelni, hogy egyszer egy-egy kisebb vagy nagyobb területen bukkant ki az eke a földből, melyben csak a des patinával bevont bronzok s ezek mellett emberi csontok, esetleg csontok is vannak. Ez is sir. Az alapfalak körülményeiről nem kell bővebben szőlanom.

A legtöbb esetben elveszített holmik kerültek felszínre magányosan, minden társ, vagy ki-
let nélkül.

Nem ritka azoknak az eseteknek a száma, amikor egy-egy vándor réz-, vagy bronz-
mű, vagy kereskedő a maga kenyérkereső ut-
ban elrejtette a készletének egy részét valami
főzés ódújába, szikla alá, vagy erdőszélen stb.
valahol életét veszítvén, a vagyontája hosszú
időn át rejtve maradt s ma a véletlen hozza
fel a felszínre.

A legjelentéktelenebbnek látszó leletnek is
tudományos értéke lehet. Erre egy igen jó
példát hozhatok fel. Horváth Lajos, ma a szé-
kereszturi tanítóképző tanára, harmadéves
képzés korában Székelykeresztur mellett egy
helyen sirra bukkant. Kiást a földből az ősz-
es holmik, köztük valami haszontalan ke-
rékpántnak látszó vasdarabokat is s az egészet
a tanárának, Borbély Samunak, kinek ha-
tárakából az Erdélyi Múzeum Egyesület Ré-
gészére örökölte. Egyben el is mesélte, hogy
hogyan talált meg a földben. Ha akkor el-
jár a rozsdamarta kerékpántdarabokat, soha
a világ nem tudjuk kisütni, hogy az illető
mit rejtett el, hogy ráhelyezték az ő
kerékü szekerére, elégették, az elégetés után
maradt fémmaradványokat s összekapart
a emberi csontokat sirba helyezték, adtak
a edényeket, azokba ételt, italt, hadd ne
szedjen a másvilágon se szomszúságot, se pe-
létséget. A kerékpántok ócska, igénytelen

maradványai voltak azok a fontos adatok, amik
megmondották nekünk, hogy a szóban forgó
népnek szekerémetkezése nálunk Erdélyben is
divott a Krisztus előtti negyedik és harmadik
században.

Elmondok még egy másik esetet is.

Egy vidéki múzeum igazgatója mutatott ne-
kem évekkor ezelőtt valami kis edénykéket. Ki-
vallattam, hogy hol és miképpen leltem? Ásattal! A
vallatás során kiszedtem belőle, hogy még va-
lami mézyszerű anyag is volt az üregben, ami-
ben az edénykék feküdtek. Milyen volt az a
mészyszerű dolog? Rendre-rende rájöttem, hogy
az bizony égett emberi csont volt, amiből nem
tartotta szükségesnek bár egy maroknyit össze-
szedni s a gondozására bizott gyűjteménybe
vinni okulásul másoknak is. Horváth Lajosnak
a harmadéves képezdésznek több érteke volt
ebben a tekintetben, amit nem az igazgató elleni
megróvásképen hozok fel, mert a hibát nem az
igazgatóban keresem:

És még egyet. Amikor megfigyelem, hogy
mi hogyan feküdt a földben, miféle dolgok ke-
rültek elő együtt stb. sohasem szabad tódita-
nom, hanem a színigazságot mondanom. Akkor
valóban méltó munkát végzek s becsületes er-
délyi voltomat nem tagadtam meg. Ezzel szem-
ben, ha mesékkal szövegetem át az egész lelet-
históriát, ha nem a tisztán látó szemem, hanem
a képzelőtehetségem vezet, másokat félrevezetek,
de ugyanakkor magamat is megesaltam.

Roska Márton.

Kezességok * Adomák

A kecske és a pályáőr.

Kezességos történetnek volt
a színhelye egy német va-
sörházikó. A pályáőr felesé-
gyermeké született. A ház-
bőzö gondjai a magányos
re maradtak s többek
az a feladat is neki jutott,
a kecskét — egy makacs
szélyes állatot — megfejje.
kecske azonban, amely a
szony puha kezéhez szo-
hogy sem akart belenyu-
a változásba s annyira
ancoskodott, hogy a sze-
pályáőr végre is tej nélkül
nytelen eltávozni a kecs-

keistálóból. Ekkor azonban egy
jó gondolata támadt: magára
öltötte felesége szoknyáját, föl-
vett egy tulípiros karton hluzt
s rövid haját egy sárga babos
kendő alá rejtette. A kecske
igen hiszékeny állatnak bizo-
nyult, amennyiben a női ruha
tévutra vezette s becsületesen
kiszolgáltatta a mindennapi te-
jcskét.

Fejésközben azonban éles fü-
tyülés hallatszott; a délutáni
személyvonat közeledett a va-
suti örházikó felé. A pályáőr,
aki a vonatról egészen megfe-
ledkezett, hanyatthomlok kiro-
hant a töltésre, s nagy komo-
lyan felállította a jelzőtáblát.
Csak utóbb — mikor a moz-

donyvezető és a kalauzok ámul-
va nézték végig — s az utasok
egyike-másika hangos kacagás-
ban tört ki, vette észre, hogy
női ruhában állt a vonat előtt,
s hogy sűrű, fekete szakállá kis-
sé különös színben tűnhetett föl
a babos fejkendő alatt.

Pár nap múlva a vasutigaz-
gatóság hivatalos átiratot kü-
dött neki, s ebben szigorúan
megdorgálta, amiért ilyen éret-
len farsangi tréfával szentségte-
lenítette meg a szolgálati ko-
molyságot. A szegény pályáőr-
nek szépen be kellett gyalogol-
nia a központba, hogy a kecské-
vel való vitáját az igazgatóság-
nak elmesélje.

ták a fizetést. Nagy bosszuságokat szült ez a tanítómester számára, pénze szakadt oda, vagy haragot gyűjtött fejére az adósság emlegetésével.

— Mordizomadta, hát ezen is segíteni kell! — fontolgatta megint busultában. — Senki megbizását el nem fogadom ezután, ha a pénzt előre ki nem fizeti. Pénz beszél . . . biz én nem fizetek rá a magam szolgálatára.

De hogyan vezesse rá hiveit a pénznek idejében való leróására? Kényes ügy, tapasztalatot kíván!

No de nem azért volt ő tanult, jártas-költés, agyas tanítómester, hogy föl ne tudta volna adni a leckét a jámboroknak.

A következő-uti alkalommal tehát — szelős, nyárvégi napon — így szólt a gyülekezetnek, amely indulására várákozva töltötte meg udvarát.

— Még egy óra is beletelik, amig elkészülök az utra. Addig tehát ne töltsétek itt az időt haszontalanul. Itt van ez a lóca, rakjátok le rája szép sorjában céduláitokat, aztán egy óra múlva jöjjetek vissza, akkor kinek-kinek ügyét számba veszem.

A hivek úgy cselekedtek: egyik letette a cédulát és lenyomtatta a vásárláshoz szükséges pénzzel, a másik — nem hozván pénzt — csak a cédulát helyezte a lócára.

Egy óra múlva tehát megint az udvarra gyültek az ügyes-bajos emberek.

Buzogány István odalépett a lócahoz és számbavette a cédulákat. Kinek-kinek nevét szólította a cédulák szerint.

Hát a végén egész csomó ember zudul föl, hogy így, meg úgy, az ők nevét miért nem említi Buzogány uram?

— Nyilván a ti cédulátok nem volt itt a többi között! — felelte a tanítómester.

— Már hogyne lett volna! — méltatlankodtak az érdekeltek. — Magunk tettük le a sorba tulajdon kezünkkel!

— Az a kérdés, hogy lenyomtattátok-e pénzzel?

— Nem . . . én sem . . . én sem! . . . — hangzottak a válaszok.

— No, ha nem nyomtattátok le pénzzel, akkor nem lehet kétség cédulátok sorsa felől! Akkor nem történhetett egyéb, mint hogy a szél szárnyára kapta a lenge papirosat és elrepítette a lócáról. Látjátok, látjátok! Más-kor pénzzel nyomtassátok le a cédulát, akkor nem viszi el a szél. Ez a tanulság, atyámfiain!

Igy szólt a tanítómester, aztán szeloborokat a tanulsággal. Alkalmasint pattant, lovai közé vágott és ott hagyta a leckéből.

ÁLDÁS,

*Aldás, a mennyei áldás
Jön fentről a földre,
Bő esőt küld a jó Isten
Száraz göröngyökre.*

*Van még Nála más eső is,
Kemény szívnek való,
Hogyha eljutna hozzánk is,
Az volna nekünk jó.*

*Nyisd meg az ég csatornáit,
Jóságos Istenem,
Puhítsd a föld göröngyeit
S puhítsd meg a szívem.*

Molnár Károly

Mentsük meg a múlt emlékeit!

Ifj. Köblössy Béla azonos című s a Magyar Nép május 3-iki számában megjelent cikkében a szerkesztőség szives engedelméből és közreműködéséből az alábbi utbaigazító magyarázatokat közli.

A régészeti beccsel bíró leletek előfordulásának helyének és körülményeinek megfigyelése a legfontosabb követelményeknek. Mit kell értenem? 1. Tudnom kell, hogy melyik hol, melyik községben, a község melyen részében került felszínre. 2. Meg kell figyelni, hogy milyen körülmények között bukkantak a földből az illető tárgyak. Az egyik helyen fogom tapasztalni, hogy rengeteg a csont, égett föld, hamu, szén. Ilyenkor nyos, hogy teleppel, hajdani faluval van. Máskor azt fogom tapasztalni, hogy a csontok emberi csontok mellől bukkantak ki. Itt csak a temető van. Ennek korát a csontvárából lett levő u. n. sirmellékletek mondják meg. Egyszer egy-egy kisebb vagy nagyobb borított ki az eke a földből, melyben csontok, des patinával bevont bronzok s ezek mellett emberi csontok, esetleg állatok is vannak. Ez is sir. Az alapfalak körülményéről nem kell bővebben szólnom.

A legtöbb esetben elveszített holmik kerültek felszínre magányosan, minden társ, vagy kiállítás nélkül.

Nem ritka azoknak az eseteknek a száma, amikor egy-egy vándor réz-, vagy bronz-, vagy kereskedő a maga kenyérkereső útján elrejtette a készletének egy részét valami társas odújába, szikla alá, vagy erdőszélen stb. valahol életét veszítvén, a vagyonkája hosszú időn át rejtve maradt s ma a véletlen hozta fel a felszínre.

A legjelentéktelenebbnek látszó leletnek is egy tudományos értéke lehet. Erre egy igen jó példát hozhatok fel. Horváth Lajos, ma a székeskereszturi tanítóképző tanára, harmadéves képzés korában Székelykeresztur mellett egy kelta sirra bukkant. Kiásta a földből az ősz holmikát, köztük valami haszontalan kerékpántnak látszó vasdarabokat is s az egészet a tanárának, Borbély Samunak, kinek házából az Erdélyi Múzeum Egysület Régióira örökölte. Egyben el is mesélte, hogy hogyan talált meg a földben. Ha akkor eljött a rozsdamarta kerékpántdarabokat, soha a világ nem tudjuk kisütni, hogy az illető mit egy temették el, hogy ráhelyezték az ő kerék szekerére, elégették, az elégetés után maradt fémmaradványokat s összekapart az emberi csontokat sirba helyezték, adtak az edényeket, azokba ételt, italt, ha'd ne vedjen a másvilágon se szomjuságot, se pechiséget. A kerékpántok ócska, igénytelen

maradványai voltak azok a fontos adatok, amik megmondották nekünk, hogy a szóban forgó népnek szekeretemetkezése nálunk Erdélyben is divott a Krisztus előtti negyedik és harmadik században.

Elmondok még egy másik esetet is.

Egy vidéki múzeum igazgatója mutatott nekem évekket ezelőtt valami kis edénykéket. Kivallattam, hogy hol és miképen lelte? Ásatta! A vallatás során kizsedtem belőle, hogy még valami mézyszerű anyag is volt az üregben, amiben az edénykéek feküdtek. Milyen volt az a mézyszerű dolog? Rendre-rende rájöttem, hogy az bizony égett emberi csont volt, amiből nem tartotta szükségesnek bár egy maroknyit összeszedni s a gondozására bízott gyűjteménybe vinni okulásul másoknak is. Horváth Lajosnak a harmadéves képezésnek több érteke volt ebben a tekintetben, amit nem az igazgató elleni megróvásképen hozok fel, mert a hibát nem az igazgatóban keresem:

És még egyet. Amikor megfigyelem, hogy mi hogyan feküdt a földben, miféle dolgok kerültek elő együtt stb. sohasem szabad tóditanom, hanem a szinigazságot mondanom. Akkor valóban méltó munkát végzek s becsületes erdélyi voltomat nem tagadtam meg. Ezzel szemben, ha mesékkal szövögetem át az egész lelet-históriát, ha nem a tisztán látó szemem, hanem a képzelőtehetségem vezet, másokat félrevezetek, de ugyanakkor magamat is megesaltam.

Roska Márton.

Összesség * Adomák

A kecske és a pályáőr.

A házasságos történetnek volt még színhelye egy német váróházikó. A pályáőr felesége gyermeke született. A házasságos gondjai a magányos útra maradtak s többek közt a feladat is neki jutott, hogy a kecskét — egy makacs állatot — megfesse. A kecske azonban, amely a szeszony puha kezéhez szokott, hogy sem akart belenyulni a változásba s annyira megrökönyödött, hogy a szeszony pályáőr végre is tej nélkül eltávozni a kecs-

keistálóból. Ekkor azonban egy jó gondolata támadt: magára öltötte felesége szoknyáját, fölvetett egy tulipiros karton bluzt s rövid haját egy sárga babos kendő alá rejtette. A kecske igen hiszékeny állatnak bizonyult, amennyiben a női ruha tévuttra vezette s becsületesen kiszolgáltatta a mindennapi tejcskét.

Fejésközben azonban éles füttyülés hallatszott; a délutáni személyvonat közeledett a vasúti órházikó felé. A pályáőr, aki a vonatról egészen megfélemedezett, hanyatthomlok kirohant a töltésre, s nagy komolyan felállította a jelzőtáblát. Csak utóbb — mikor a moz-

donyvezető és a kalauzok ámulva nézték végig — s az utasok egyike-másika hangos kacagásában tört ki, vette észre, hogy a női ruhában állt a vonat előtt, s hogy sűrű, fekete szakállá kísé különös színben tűnhetett föl a babos fejkendő alatt.

Pár nap múlva a vasutigazgatóság hivatalos átiratot küldött neki, s ebben szigorúan megdorgálta, amiért ilyen éretlen farsangi tréfával szentségtelenítette meg a szolgálati komolyságot. A szegény pályáőrnek szépen be kellett gyalognia a központba, hogy a kecskével való vitáját az igazgatóságnak elmesélje.

A veszedelem.

— Biztos úr kérem, vegyen őrizetbe.

— Miért?

— Mert meggondolatlanság-ból megütöttem a feleségemet.

— No és meghalt vagy megsebesült?

— Nem. De egy perc múlva ő is itt lesz.

Szolgálatkészen.

Kalauz: Tessék beszállni! Indul a vonat.

Idősebb hölgy: Csak még a leányomat szeretném megcsókolni. Ott jön...

Kalauz: Azt majd elintézem én a nagysága helyett.

Kettő meg kettő — három.

— Hány lova van édesapádnak az istállóban? — kérdik Jancsitol.

— Kettő.

— No, fiacskám, ha most édesapád vesz még kettőt, hány lova lesz az istállóban?

— Három.

— Ejnye-ejnye, talán négy. Mert kettő meg kettő, az négy.

— Biz annyi sohse lesz, mert azt mondta édesapám, csak három fér el az istállóban.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külföldi portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

Több érdeklődőnek! A Szent-háromság kaszákat vagy köveket levelezőlapon is meg lehet rendelni. De ha többen rendelnek, akkor ajánlatos levélben megrendelni, mert levélben meg lehet írni a rendelők neveit és a kaszatelepen minden kaszát a rendelők nevével látnak el. Tíz kasza vagy kaszakő rendelésnél egy-egy darabot hozzácsomagolnak ingyen. Mellékes költség nincs. A meg nem felelőt persze, hogy kicserélik.

T. T. Mezőség. Utasításához híven, többször elolvastam levelét, hogy jól megértsem, — úgy, amint Ön kívánja. Kár, hogy nem írta meg, hogy a 24 év óta fennálló betegségének időtartama alatt igénybevett orvos urak mit mondtak, mit állapítottak meg, mert teljes lehetetlenségnek tartom, hogy betegségét ne tudták volna helyesen megállapítani. Hátha az ön szemében oly nagyjelentőségű „vastagon a feje bőre alatt levő daganat” csak egy egyszerű zsirdaganat, amit könnyen el lehetne távolítani? Hátha a „hátát annyira elrágta, hogy a bordázat hátratorjt”, — nem felel meg a valóságnak, mert ezek az érzései hamisak és egy súlyos idegbetegségnek (amit Ön is jól sejt) a részjelenségei? Az injekciókat ki hozta szóba? Jó lesz, ha alaposan megvizsgáltatja magát, mert akinek két egészséges gyermeke van, nem lehet oly nagy beteg, hogy levelét ezzel kezdje: Segítség! Segítség! — A segítség bizonyára meg lesz, csak tessék orvoshoz fordulni s annak utasításait betartani és esetleg velem is közölni, mert akkor érdemlegesebben adhatok én is tanácsot.

Dr. G. E.

N. M. Ha a közölt tényállás helyes, úgy jogosan követelheti a kerítés felállítását. A pert az enyedi járásbíróshoz kell beadni. Az Ön kihallgatása, amennyiben szükségessé válik, a topánfalvi járásbírósnál megkeresés útján is foganatosítható. Ha megidézik Enyedre, egy a bíróság a költségeit a pereszes fél torhére megállapítja.

L. I. A kényszernyugdíjért nem folyamodhatik, azt csak hivatalosan rendelhetik el.

B. L. Vedresábrány. A tyuknak és csirkéknek említett baja az u. n. „meszes láb”, azaz a tyuk rühatkája okoz. Ez a betegség, úgy mint minden rüh, a tyúk hős tyuk az ólba kerül, a tyúk összes tyukok és csirkék hősödnek, mert a rühatkájával éjjel, élénken mozog s a tyúkról könnyen átterjed a baj az egészségesekre. A tyúk lábú tyukokat gyógykezelni. A gyógykezelés módja a következőkből áll: a meszes tyúk lábait bekenjük zöld pannal és ronggyal körülbekötjük. A zöld szappan mérgező, ezért kell a bekenést lábat ronggyal jól körülesavarni. Egy-két hét múlva leoldjuk a tyúk lábát ronggyot és a tyúk lábát vízben megfürösztjük, lekenjük és lekeféljük a varratokat a tyúk lábát azután periszsammal bekenjük, pár óra múlva langyos, szappanos vízben keféljük és a tyúk lábát bekenjük.

Kétségbeesett anya. Csak azt tudom, hogy kétségbeesésében fordult orvoshoz tanácsért, hiszen tartózkodási helyén nem orvos van. Az említett betegnek (hogy így nevezem) négy változó okai a bélférgek, a bőrbántalmak, esetleg a tyúk. Bizonyos, hogyha a tyúk szokást rendszeresen ültet, idő után gyöngíti a szervezetét, kimeríti az idegrendszert. A tyúk több a gyógyítás terén, a tyúk ellenőrzés. A tyúk néha nagy ügyességet igényel, pedig türelmet igényel. Esetre jó lesz adandó alkalmat elvinni orvoshoz, aki lekenheti.

Sz. F. i. Sajnos, nem tudunk a dunkban összegszerűleg a jegyző díját, azonban közli a munkadíj összegét megírjuk, hogy arányos-e ezer lej értékhez. 2. Ha a tyúk segítségvetésben szerepel a tyúk fizetése és azt nem lehet meg senki, úgy a közönség fizetnie.

Remény. Kérdését Lord Rothermere, a Londoni Edition of Daily Mail titkosa: Honorable Lord Rothermere, Ford, Detroit, U. S. A.

T. J. és D. B. Kérdezett intézmény még mindig fennáll, de azoknak a sorsjegyeknek, melyeket a háboru előtt adtak ki, ma egészen jelentéktelen (egy-két lej) értékük van. Az esetleges nyeremény sem lehet nagyobb, mint tíz-tizenöt lej.

G. M. P. A gyermek hét éves koráig minden körülmények között az anyánál marad, de ha leány, még tovább is. Kár volt a gyermekért pereskedni, hiszen 400 lej minden apának kell fizetnie a gyermekéért. Az ilyen perek sokba kerülnek, mivel az illeték is drága. A válóperében sem adhatunk tanácsot, mivel a között tényállás nem elég világos.

Megmondó. A kérdése nagyon zavaros, különben is a házassági ügyek elintézése az eset összes körülményeinek az ismeretét kívánja, tehát, így egyes pontokat kivágva, nem adhatunk Önnek olyan felvilágosítást, hogy az megnyugvással szolgáljon. Küldje be a három ítéletet és azok elolvasása után megmondjuk, hogy a kért ténykörülmények alkalmasok-e arra, hogy újra pereskedjen a siker reményében.

ket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Cz. M. Gátalja. Szentképek ügyében forduljon a „Bonaventura” könyvkereskedéshez Cluj-Kolozsvár, Karolina-tér. Ott valószínűleg beszerezheti az említett képet.

I. Gy. Lakóhelyének nevét miért nem írta meg magyarul is? Cik-kére sor fog kerülni, de csak őszszel, buzavetés idején. Most nem írhatunk buzavétési módokról. Kérjük tehát szíves türelmét.

M. L. Ant. Részvényjegyzéseik rendben vannak. Levelüket áttettük az Erdélyi Magyar Földhitelintézet irodájába, Cluj-Kolozsvár, Transsylvania Bank.

M. I. Kegye. Olvassa el az M. L.-nek szóló üzenetet.

Cs. I. Vajdahunyad. Részvényjegyzése rendben van.

R. I. Kádár. A tanácskérő levelére a választ lapunk f. évi 15-ik számának „Tanácsadó” rovatában R. I. néven megadtuk. Ezt a lapot címére elküldöttük.

György Péter előfizetőnk, aki egy 85 cm-es kaszát és követrendelt, közölte, hogy hol lakik, mert azt a megrendelő-lapján

nem írta meg. A választ egyenesen küldje a „Szentháromság” kasszatelephoz Oraşul-Nou-Avasujvárosra, Szatmármegye.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: B. Gy. Görcsfalva 170 (r. 1931. márc. 1-ig), K. Z. Pankota 220, F. M. Zselyk 420, T. I. Zajzon 170, F. Sz. P. Kisnégerfalva 345, D. L. Mezőtelegd 175, F. J. I. Gyergyóremete 170, H. J. Mádéfalva 175, Ö. S. M. Andrásfalva 175, Ref. Iparos Kör Bueureşti 345, N. Gy. Berekszó 170, Ref. Lelk. Hiv. Rákosd 680, Sz. M. Zsidve 170, G. M. Katona 175, K. R. Magyarfülpös 170, P. T. Fehéregyháza 325, J. M. Krasznaterebes 175, K. Gy. Vetés 170, B. I. Szamosdara 175, J. F. Vadász 170, Sz. S. Erdőhegy 170, B. M. Köröskisujfalu 170, Ipartest. Gyergyószentmiklós 345, B. K. Gyergyószentmiklós 345, B. Zs. Kézdimárkosfalva 95, M. Gy. Vulkán 95, Ifj. Sz. A. Beresztelke 160, T. A. Palotailva 170 (r. 1930. július 1-ig), A. L. Póka 2890 lej könyv, K. A. Ombod 175, V. S. Avasujváros 170, Sz. K. Nagyszében 170, Sz. S. Szilágynagyfalva 185, Sz. F. Érkörös 175, M. J. Zsibó 170 lej.

Szerkesztői üzenetek

Ismételtén felszólítjuk azon előfizetőinket, akik részére piros színű lev-lapot küldtünk, vagy küldünk, hogy az ott feltüntetett tartozásaikat legkésőbb folyó évi június 15-ig küldjék be, mert ha a június addig nem jön be, bármennyire is sajnáljuk, lapunkat ezek részére tovább nem küldhetjük.

Ezt a haladékat június hó 15-ig azok részére is megadjuk, akiknek a levelező lapon csak június hó 1-ig adtunk, hogy az is több időt és alkalmat adjunk a hátralékosoknak tartozásuk kiegyenlítésére.

Sz. B. Nagyenyed, B. A. Marosvásárhely, M. Zs. Kézdivásárhely, H. Oroszhegy, K. J. Csikesiesó, J. Kisnégerfalva, A. I. Körösmező, M. J. Felsődetrehem.

A felsoroltak az új előfizetőinket lelkes és önzellen támogatóként fogadják mély tisztelettel, hálaikat és köszönetün-

FOKOZZA JÖVEDELMEÁT!

Biztosítsa, állandósítsa készpénzbevételét!

Válogassa ki az alábbi felsorolásból mindazokat a könyveket, amelyek segítségével lehetnek ebben a munkájában, használja fel a tudomány és tapasztalat eredményeit földje, állatai gondozásában. Ne szalassza el a pénzszerezés sokszor játszó kínálkozó alkalmait, hanem állítson be újabb pénzforrásokat körülményei okos felhasználásával:

Csérer Gyula: A virágos kert	Lej 68.—
Csérer Gyula: A konyhakert	Lej 48.—
Illés Lajos: Nyul és kecsketenyésztés	Lej 136.—
Illés Lajos: A cirok, köles, repce, mák és napraforgó	Lej 54.—
Kovácsy Béla: Juhtenyésztés és gyapjuisme	Lej 102.—
Krenedits: Baromfitenyésztés	Lej 143.—
Mika Ottokár: A szálás takarmánynövények	Lej 58.—
Mika Ottokár: Fontosabb ipari és keresk. növények	Lej 34.—
Révész Gyula: A sertések nevelése	Lej 51.—
Rombay Dezső: Szőlőművelés	Lej 123.—
Ritter: A házi kert	Lej 30.—
Páter Béla: A gümölcsök betegségei és ellenségei	Lej 30.—
Báró Steinfeld Béla: A házikertek berendezése	Lej 48.—
Dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcstermelők számára	Lej 30.—
Valló Árpád: A méhtenyésztés vezérfonala	Lej 30.—
Virág: A sertésenyésztésről és hizlalásról	Lej 20.—
Winkler János: A lud- és kacsatenyésztés	Lej 136.—
Páter: Gyógynövénytermesztés	Lej 15.—

Mind ezek kaphatók a **Minerva** könyvkereskedésében, Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria (Deák Ferenc-u.) 1. sz. Mivel utánvételnél a legcsekélyebb összegnél is legalább 20 lej kell költségekre fizetni, ajánlatosabb a pénzt előre beküldeni.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

300 mm. Hoffher rendszerű 3 éves cséplő benzínmotorral párosítva, 1070 mm. 3 éves gőzgarnitúra Máv, 1225 mm. Nicholson 20 éves cséplő, 6-7 Hp Korányi benzínlokomobil, 1070 mm. Máv benzínmotorral 20 éves, 900 mm. Első Magyar Gazdasági cséplő 3 éves, 930 mm Első Magyar golyós csapágyas cséplő, 9-10 Hp Első Magyar petrolumlokomobil olcsón jó fizetési feltételek mellett eladók. *Saturnus Sft. Gheorghe-Sepsiszentgyörgy, jud. Treiscaune.*

Figyelem! Községek, magánosok, legelők, vizellátását, mélyfúrásokat, süllyesztett betonkutat, itatóválluk, vízvezetékek, viziturbinák tervezését, építését vállalja és ingyen szaktanácsot ad Gábor Aron építészeti irodája Sighisoara-Segesvár, Strada Mihai-Viteaz No. 15.

Eladó gépek! Fordson-tractor, Oliver- és váltókével, alig használt buzavetőgép, kaszálógép, tárcsás-borona, Radiál-szita, Rieger-féle rosta, hitelképes vevőnek részletre is eladó. *Murvai Seuceni-Ujszékely, jud. Odorheiu.*

Paksy Dezsőnének Erkeserü (Chesereu, jud. Bihor) község közvetlen közelében, Érmihályfalva és Székelyhid között, kitűnő, 104 magyar hold szántóföldje nagyon jónak ígérkező terméssel, épületekkel, beltelekekkel együtt eladó.

Hirdetmény! Bérbeadandó Marosjárában július elsejével a szövetségi tejgyár árverezés útján a legtöbbet ígérőnek. Az árverezés június 22-én délután 4 órakor tartatik meg a községházán. Feltételek Elnökségnél megtudhatók személyesen, vagy levél útján. *Jara de Mures-Marosjára, posta Gornesti, jud. Mures.*

Magyar Testvéreink! Ne vándoroljatok ki nagy családjaitokkal. Ha nem tudtok megélni jelenlegi törpebirtokotokból, ennek az árából háromszor-négyszer annyit is vásárolhattok ugyanolyan, vagy még jobb minőségű földekből és nem Délamerika pusztáin, hanem itthon Erdélyben, Kisküküllőmegyében. Vevőknek semmi utánjárásuk, külön kiadásuk (vételi illeték, ügyvédi, mérnöki, bekebelezési költség, bélyeg stb.) nincsen, mert mindenről mi gondoskodunk, mi fizetjük és vevőknek a bekebelezést kézbe adjuk. Leveleket a *Magyar Nép* szerkesztőségének kell címezni, 6 lej válaszbélyeget mellékelni, pontos címre a részletes információt azonnal küldjük.

A legolcsóbb díjazás mellett vállalok oltárképek, szentképek, apostolok szobrainak újbóli átfestését, javítását, freskók megújítását. Rendelésekre készítek tetszésszerű méretben: oltárképeket, táj-, esendélet képeket, olaj, aquarell, grafit-, szén- és tollrajzban, viszont bármilyen szentképet is 500-5000 lejig. Megbízásokra — utiköltség megtérítése mellett — készséggel bárhova megyek. Megrendelések, meghívások, eziránti megkeresések a *Magyar Nép kiadóhivatala* útján eszközölhetők.

Eladó Erkeserüben harminchárom hold prima szántó, vasutállomástól három kilométernyire, tanyával, Érmihályfalván belséggel (négyosztós urilakás, melléképületek, szőlő) *Dandé Károly Chesereu-Erkeserü, jud. Sălaj.*

Két mangalica fajtiszta fiatal kant keresek megvételre. *Báró Bánffy Dániel gazdasága. Fugad, posta: Aiud-Nagyenyed.*

Eladó Kissolymos legforgalmasabb helyén 3 szobás lakás felszerelt üzlethelyiséggel. Értekezni lehet *Katona Károlynál Soimosul-mic-Kissolymos, jud. Odorheiu.*

Nagy gyakorlattal és uradalmi praxissal bíró gazda állást, esetleg 200-400 hold körüli birtokot fix adminisztrációra keres. Megkereséseket a kiadóhivatal továbbítja.

Eladó 115 hold birtok öt beépített belsővel. A külső hollanderként 14 ezer lej, melyből 20 hold buzavetésre, dohánytermelésre alkalmas. Lehet kisebb, nagyobb tételekben vásárolni. Bővebb felvilágosítást nyújt *Kovács András Vadad, posta Damoc, Marostordamegye.*

Cipészek Szaklapja megrendelhető *Babos Károlynál, Cluj, Kolozsvár, Pata-utca 87.*

A szerkesztésért telet:
GYALLAY DOMOKOS.

Aranyosgyéresi Agyagipar R.-T.

Ájánlja elsőrangú földgázalagcsőket és hódfelek

tetőcserepét,

normál és németméretű

fali és kuttéglájt

valamint elsőrendű különböző méretben készült

alagcsőveit.

Cég és iroda: Turda-Torda
Telefon szám: 107.

Szép, izléses kivitelű

KONFIRMÁCIÓ

EMLEKLAPOK

vastag könyvpapíron következő nagyságban és árban kaphatók:
17×24¹/₂ cm. nagyság,
2 szín nyomással drbjá 2'50 lej
24×31¹/₂ cm. nagyság,
3 szín nyomással drbjá 3'— lej

Legolcsóbban beszerezhető

MINERVA

könyv- és papirkereskedésben
CLUJ-KOLOZSVÁR
Str. Regina Maria (Deák F.-u.)

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (Főtér)

9.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Jibou-Zsibó, Zălau-Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Alud-Nagenyed és ennek
Uroara-Marosujvári fióktintézete. —

Saját tőkék:

58.000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden
ágonatával. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

Pásztortűz

Irodalmi folyóirat

Kiadóhivatal:

Cluj-Kvár, Strada Baron L. Pop
(v. Brassai-utca) 5 sz.

"Transsylvania" Bank Rt

Cluj-Kolozsvár.

Fióktintézetei:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs

Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Árendelt ségei:

Aranyosgyéres.

Engedélyezett betéteket, leszámított
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

Értesítés!

A tenger színe felett 1301 méter magasságban fekvő,
fenyőerdőkkel koszorúzott, kitünő vastartalmu, gazdag
szénsavas és széndiokszid tartalmu ásványvizéről híres

„Hargita“ ásványviz és klimatikus gyógyfürdőt

1930. évi június hó 1-én megnyitottuk.

A Bazedov-kór, vérszegénység, idegbetegség, sárgaság leg-
nagyserűbb gyógyhelye, 2 gazdag kénködörrel a rheumás
betegek részére. Hideg-meleg fürdők. Tiszta szobák és ellátás
mérsékelt árak mellett. Kérésre prospektust készséggel küld

Ernest Minu mérnök, fürdőberlő

Ciceu-Csikcsicsó, Csikmegye.

BIZTOS HATÁSÚ PERMETEZŐSZER LEFERT
HARMAT ÉS GYÜMÖLCIPENÉZ ELLEN
FOKOZTA A BORDÓI LEHATÁST
MINDEN 100 LITER BORDÓI LÉRE
FELKILÓGR. SULFAROL

CHINOIN

Kérjen ismertetőt a lerakatoktól:

Schieb és Társa Cluj-Kolozsvár, Piața M. Viteazul 40. — Hangya Köz-
pont és Fiókjai. — Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T. Arad. — Verkauf-
halle Bistrița-Beszterce. — Spitz Mór Careii-Mare-Nagykároly. — Gaz-
dasági Egyesület Dej-Dés. — Gazdák Szövetkezete Satu-Mare-Szatmár,
Gen. Olleanu 8. — Carl F. Jickeli Sibiu-Nagyszében. — Dávid János
gyógytár Tg.-Mureș-Marosvásárhely. — Faictevi I. Timișoara-Temesvár,
I. Regele Ferdinand 8.

Főlerakat:

Frederic Spodheim & Co. București, Bd. Elisabeta 55 sz.

Rendelje meg a

Pásztortűz

Irodalmi folyóirat

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.
Negyed évre 140 L.Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot!**A szántóföld műtrágyája a****Szuperfoszfát**

mert hatóanyaga a foszforsav vízben könnyen oldódik és így szárazságra hajló éghajlatunk alatt, a növénynek már fejlődése kezdetén is rögtön rendelkezésére áll.

A Szuperfoszfáttal

trágyázott gabona 8-10 nappal korábban érik be.

A Szuperfoszfáttal

trágyázott gabona szemképződése, minősége és csiraképessége jobb mint a trágyázatlan gabonáé.

16-18 %-os
vízben oldódó**Szuperfoszfát**

kapható:

**„MARAȘEȘTI“ S.A.R. pentru Industrii Chimice, Kőzpont București I,
Calea Victoriei No. 29.****„PHÖNIX“, Fabrica de Acid Sulfuric și Produse Chimice S. A.
Baia-Mare Nagybánya.**Propaganda- és eladási iroda **Cluj-Kolozsvár, Str. Avram Iancu (v. Petőfi-u.) 3**
és az összes kerületi képviselőknél.**„Legjobbhat mégis csak a Szentháromság kaszák és kaszakövek!”**

A „Magyar Nép” olvasói közül sokan irtak ilyen értelmű levelet az avasujvárosi kaszatelep igazgatóságának:

Aki kaszál annak legyen!
Akinek nincs az meg vegyen,
Ki tanácsunk megfogadja,
Kaszálással nem lesz gondja!Miért rendeljen minden gazda Szentháromság kaszát?
Mert a legnemesebb acélból készül, a munka vele könnyű, ha pedig Szentháromság kaszakövel megfenjük, a kaszálás sokkal könnyebb.**Minden községben álljanak össze az emberek és rendeljenek Szentháromság kaszát és Szentháromság kaszakövet!**

Ha legalább 10 darabot rendelnek egy darabot ingyen jutalmul küldünk. A kaszakönél is 10 darab rendelésnél egy darabot ingyen küldünk. Aki pedig bármennyi darabot rendel, azonnal kiküldjük. Szétküldés az egész országba. Utánvétellel megrendelhető:

Árak	65	70	75	80	85	90
darbonként	110	115	120	125	130	135

A Szentháromság kaszakövek ára 10 darabonként 360 lei. Ingyen csomagban szállítást! Minden községben keresünk egy megbízott embert, aki a rendelést összegyűjti, küldi be és a Kaszatelepnek. — Minden darabért jótállást vállalunk és a megrendelés azonnal kicseréljük. Szétküldés az egész országba. Utánvétellel megrendelhető:

KASZATELEP ORASUL-NON (Avasujvár)

Județul Satu-Mare Szatmár megye